

Mirsada Bibić Šabotić

ZGARIŠTE

Iznad Beluhe se tog popodneva nadvio mračan dim i činilo se da je prekrilo čitavo Balotiće. Smail je išao niz balotski put. Osjećao je neku učmalost u srcu, a drhtanje mu je mjehurno plovilo dušom.

– Šta li će bit' ovo, jarabi, što mi drhti hudžut – poluglasno se zapita Smail, pa nastavi - ovo mi je neko bešare. Inšalah će biti dobro, inšalah...

Evo, već dva dana je van kuće. Bio je u Peći da pokupuje namirnice i ljekove babu, koji je bio prikovan za postelju. Nedavno mu se i našao sin poslije četiri ćerke. Trebalo je pelena. Peć je bila daleko. Išao je pješke, ali ga to nije sprečavalo da zadovolji potrebe svoje porodice. Milio mu se trenutak kada bi mu se ćerke obavile oko vrata grleći ga i ljubeći ga, tako da, uvijek kad bi se vraćao iz Peći, osjećao bi silno zadovoljstvo, a radost, kao tihi povjetarac, stvarala bi mu spokojstvo u srcu. Ipak, ovog puta bi drugačije. Zebnja ga natjera da požuri i kao gonjen nekim vjetrom koji dolazi iz zloslutnih tišina, hitao je ka kući.

Dok je Smail gazio po vrletima rožajskih brda i dolina, dolje u Balotićima odvijala se prava drama. Njegova majka, žena i četiri ćerke sa grabuljama u rukama, napuštale su kuću. Smail je prije polaska u Peć pokosio. Livada je bila udaljena skoro dva kilometra i trebalo je preći dva brda da bi se stiglo do nje. Nadale su se Smailu i znale su da on ne voli da pokošeno sijeno ostane dugo po livadi.

Dok je izlazila iz kuće, Hafiza, Smailova žena, povrnu se još jednom. Povećim čaršafom je bila prekrila kolijevku, u kojoj joj je spavao sin i htjela je da provjeri da li je sve u redu. Zateče starog svekra Ibra kako pokušava da ustane, pokazujući joj rukom ka ognjištu, koje je bilo nasred sobe, iznad kojeg je visio kotao okačen na verigama. Hafiza to shvati kao opomenu da se vatra ne ugasi, te stavi još jedno podeblje drvo. Ne osvrćući se na tiho mumljanje svog svekra, potrča i izgubi se u vrletima Beluhinih prostranstava.

Stari Ibro se uznemiri. Gledao je u vatru, koja je plamtela. Na pola metra od njega, bila je kolijevka. Učini mu se da je preblizu vatri. To je i htio da kaže Hafizi, ali, onako paralizovan i onemoćao, samo je

mogao lijevu ruku da pomjeri i da njome, s vremena na vrijeme, držeći konopac, koji je bio privezan za donji dio kolijevke, ljuljne dijete.

Suvo drvo u ognjištu se rasplamsalo. Vatra je počela da bukti i odjednom poveće parče žara pade na dio čaršafa, kojim je bilo pokriveno dijete. Ibro se uzbudi. Pokuša još jednom da ustane, ali zalud. Hudžut se prikovao za minder. Jedino je mogao da gleda kako vatra tinja u tom dijelu čaršafa i pravi crne zloslutne krugove.

Dohvatio je čvrsto konopac i pokušao da privuče kolijevku ka sebi. Međutim, nije mogao. Hafiza, plašeći se da njen svekar svojim ljuljanjem ne obali dijete, drugim konopcem je pričvrstila kolijevku za minder, koji je bio na suprotnoj strani. Kako je Ibro vukao konopac, tako se vatra se sve više rasplamsavala, pa je zahvatila veći dio čaršafa. U jedan mah stvori se strašan plamen. Ibro poče da pušta neartikulisane krike. Zapomagao je i kukao. U srcu mu se krv urlikom slamala. Vatra zahvati dio kolijevke. Dijete se probudi i poče da vrišti. Stapanje djetinje vriske i Ibrovog nemuštog zapomaganja odlijegalo je Beluhom, ali zalud, niko ih nije čuo.

Vatra je sve više buktala. Djetinja vriska je bila sve jača i jača. Pretvarala se u jezovit i bolan grč na izbljedjelom damaru. Vatra poče da zahvata i djetinje tijelo. Ibro je izbezumljeno gledao. Vukao je konopac, ali zalud. Ophrvanom bolom i jezom, suza mu se u oku ledila. Odjednom vatra zahvati čitavu kolijevku. Dječiji plač utihnu. Smoždeno Ibrovo disanje i krici bola odlijegali su Beluhom. Vatra poče da se širi i zahvati minder na kome je Ibro ležao.

Pokušao je da vrisne, ali avaj. Ćutanje mu je sledilo usta. Bio je u sluđenom grču i samo je gledao u ostatke zgarišta koje je ostalo od kolijevke i djeteta. Plamen ga je pekao, ali ga nije osjećao. Bolna slika izgorjele kolijevke pekla ga je kao vulkanska vatra. Uskoro je čitav stan bio zahvaćen plamenom.

Žeženi dodir prizora ispred njega, zapjenuša mu usta. Ponovo je pustio bolan krik, gledajući u gar. Satirao je u srcu taloženu stravu koja se urlikom i vriskom slamala. Visoko na nebu širili su se tamni oblaci od dima koji su mljeli sunčeve zrake. Balotska prostranstva su bolno trnula dok zadnja iskra nije besplameno splasnula. Ubrzo nastat tihina iz koje je odzvanjao urlik pomiješan sa jezom koja je koračala po zgarištu.

Smail se primicao stanovima. Osjetio je miris paljevine. Trebalo je samo da pređe još jedno brdo i da ugleda svoju kuću. Bio je nemiran. Kao da ga je savladala neka zla kob. Nikada se nije ovako osjećao. Izući tri puta šehade nadajući se da će mu biti lakše. No, zalud. Miris paljevine krcao mu je damare, a zloslutna tišina mu je tekla šupljinama duše.

Popeo se na vrh brda. Bolan jauk mu se proteže tijelom. Sleđen pogled ka stanu zaustavi mu dah. Stana više nije bilo. Ostalo je samo zgarište iznad kojeg se pušio dim. Izbezumljeno je potrčao i stao uz sami rub zgarišta na čijoj je sredini i dalje visio kotao okačen na verigama.

Pao je čelom na još topao gar. Kese se prosuše. Ibrovi ljekovi i djetinje pelene stopiše se sa drhtajima užagrenog sunca i bojom crne gareži, crnje i od smrti. Neko muklo i nejasno zavijanje proteže se tog dana balotskim prostranstvom, dok je Hafiza sa svekrvom i ćerkama plastila ispod Beluhinih pašnjaka, žureći da stigne da podoji svog jedinca sina.

Život je nepredvidiv. Tanka je nit između sreće i nesreće, tanja i od Sirat ćuprije.